

School gids

Kentalis Dr. J. de
Graafschool VS0

Samen sterk in communicatie

Voorwoord

Beste ouder of verzorger*,

Uw kind gaat naar een school van Kentalis. Of uw kind gaat naar een andere school en krijgt daar hulp en begeleiding van onze ambulante begeleiders. In deze algemene schoolgids 2025-2026 leest u meer over het onderwijs van Kentalis. Iedere school heeft ook een eigen schoolgids. Beide zijn online te vinden op de schoolpagina. Aan het begin van het schooljaar krijgt u een informatiekaart of schoolwijzer met belangrijke informatie, bijvoorbeeld over de schoolvakanties.

De scholen en de ambulante dienstverlening vallen onder Stichting Kentalis Onderwijs.

* Overal waar u 'ouder' of 'ouders' leest, bedoelen we ook verzorgers.

Inhoudsopgave

Onze school	2
Inleiding	2
Onze visie	2
Onze leerlingen	3
(Extra) Ondersteuning	4
Schoolondersteuningsprofielen	4
Schoolplan	4
Organisatie van de school	5
Onderwijsteam	5
Rondleiding en inschrijven op onze school	5
Onderwijsprogramma en activiteiten	6
Vakken	6
Vergoeding	6
Arbeid	7
Lichamelijk Opvoeding (LO)-lessen	8
Spraakwaterniveau	8
Activiteiten	9
Stage (VSO)	10
Overgangsnormen	10
Schoolklimaat	12
Pedagogisch klimaat	12
Actief burgerschap en sociale integratie	12
Leerlingenraad (LR)	13
Veiligheid	14
Internet gebruik	15

Gedragsregels	16
Zorg voor de leerlingen	18
Leerlingenzorg	18
Ondersteuningsstructuur	18
Medische zorg	19
Medicatie	19
Ongevallen	19
Leerling wordt ziek op school	20
Schoolarts	20
Opbrengsten en uitstroom	21
Kwaliteitszorg	21
Onderwijsresultaten	22
Opbrengsten sociaal emotionele ontwikkeling en leren leren	24
Opbrengsten sociale veiligheid	24
Overgang naar een andere school	24
Informatie over einduitstroom	25
Informatie over tussentijdse uitstroom	26
Informatie over vervolgsucces	26
Tevredenheids- en ervaringenonderzoeken	27
Leerlingen ervaringenonderzoek	27
Ouderervaringen onderzoek	28
Medewerker tevredenheidsonderzoek	28
Audit of inspectie	28
Maatregelen	29
Borging van recente maatregelen	29
Nieuwe maatregelen	29
Ouders en school	30

Informatie en contacten ouders	30
Ouderavonden	30
Rapportbespreking en zicht op cijfers	30
Ouderbetrokkenheid	30
Gescheiden ouders	31
Schoolapps: somtoday en socialschools	31
Schoolverlaters	31
Vrijwillige ouderbijdrage	32
Kosten werkweek	32
Klacht of compliment	32
Telefoonbeleid	33
Lokale medezeggenschap op locatie	33
Interne vertrouwenspersonen en anti-pestcoördinator	33
Ouderraad (klankbordgroep)	34
Praktische informatie	35
Schooltijden	35
Vakantie en activiteitenrooster	36
Vakanties en vrije dagen	36
Ziek melden	38
Verlof	38
Mailadressen personeel	38
Wegbrengen en ophalen	39
Begrippen en afkorting	41

Onze school

Inleiding

Beste ouder/verzorger,

In deze schoolgids voor schooljaar 2025-2026 vindt u informatie over de Kentalis Dr. J. de Graafschool voor vso. Onze school maakt deel uit van Koninklijke Kentalis. Algemene informatie over het onderwijs van Kentalis vindt u in het [deel Kentalis Schoolgids Algemeen](#).

Onze werkwijze, doelen en visie worden in deze gids beschreven. Daarnaast wordt er beknopt en op hoofdlijnen beschreven hoe we in praktische zin de school georganiseerd hebben om onze doelen te bereiken. Hierin nemen we u als ouder/verzorger graag mee, omdat wij een goede samenwerking belangrijk vinden. Daarom bieden wij regelmatig contactmomenten aan zoals ouderavonden en rapportbesprekingen.

Praktische informatie over vakantie, vrije dagen en studiedagen vindt u op de informatiekaart die elk schooljaar wordt uitgereikt.

Heeft u na het lezen van de gids nog vragen? Neem gerust contact met ons op.

Anmar Poort en Eric Post, directie

a.poort@kentalis.nl

e.post@kentalis.nl

Kentalis Dr. J. de Graafschool - 050 525 51 90

Onze visie

Gewoon waar het kan, speciaal waar het moet.

Ons streven is dat leerlingen gelukkig en volwaardig naar vermogen mee kunnen doen in de maatschappij. We staan voor persoonlijke groei, we hebben aandacht voor de leerling en zoeken samen naar talenten.

De specifieke uitdaging van onze school ligt in het *vergroten van de communicatieve competenties* van onze leerlingen. Daaraan dragen wij bij door leerlingen te helpen zich op een aantal terreinen te ontwikkelen:

- allereerst door het geven van **goed onderwijs**, zodat onze leerlingen zich cognitief gezien naar vermogen ontwikkelen. We stellen ambitieuze doelen die horen bij het uitstroomprofiel van de leerling en we evalueren regelmatig of die doelen gehaald worden. Onze lessen geven we op een manier die leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) ondersteunt op passende wijze maar niet betuttelend is.
- We helpen onze leerlingen bij het **versterken van persoonsvorming en sociale vaardigheden**. Zo

zetten we in op het ontwikkelen van weerbaarheid, flexibiliteit en aanpassingsvermogen. Dit doen we onder andere in onze lessen '*spraakwater*'. In deze lessen staat het durven inzetten van taal centraal. Daarnaast bieden we ook lessen sociaal emotionele vorming en gaan we met onze leerlingen de wereld in, leerlingen lopen bijvoorbeeld stages en volgen lessen op een reguliere school.

Onze leerlingen

De Kentalis Dr. J. de Graafschoon is een school voor leerlingen van 12 tot 20 jaar met een cluster-2-onderwijsarrangement (of indicatie cluster-2). De meeste leerlingen komen uit de provincies Groningen, Friesland en Drenthe.

Binnen cluster-2 zitten leerlingen met één of meerdere onderwijsbehoeften op het gebied van communicatie en taal. Als gevolg van een taalontwikkelingsstoornis (TOS) is er bij de leerling sprake van een taalachterstand en een onderwijsachterstand.

Welke arrangementen bieden wij op school? Aan de hand van de door Siméa opgestelde landelijk geldende criteria bepaalt de Commissie van Onderzoek (CvO) of een leerling behoort tot de doelgroep en/ of de onderwijsbehoeften van de leerling cluster 2 specifiek zijn. Als dit zo is, krijgt de leerling een indicatie en een onderwijsarrangement (speciaal onderwijs) toegewezen. Kentalis scholen laten alleen leerlingen toe met een onderwijsarrangement cluster 2.

Onze school laat leerlingen toe met de volgende onderwijsarrangementen:

- TOS-onderwijsarrangement voor leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis
- TOS-MG-onderwijsarrangement voor leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis die naast de specifieke communicatieve aanpak ook behoefte hebben aan een vertraagd onderwijsaanbod

Taalontwikkelingsstoornis en de gevolgen hiervan voor onze leerlingen

Leerlingen met een TOS hebben moeite met het begrijpen en gebruiken van taal. Dit komt door een verschil in de werking van de hersenen. Hierdoor hebben zij vaak ook moeite met plannen, zelfstandig werken en sociale situaties. TOS komt voor op alle niveaus, maar bij ons vooral bij leerlingen met een (beneden)gemiddeld IQ. Soms is er ook sprake van gedrags- of emotionele problemen. Daarom hebben wij de [leerlingenmerken](#) op onze school beschreven. Daaruit volgt een [basisaanbod](#) dat wij in alle lessen aanbieden en wat we van alle professionals verwachten.

Ons onderwijs sluit aan bij de mogelijkheden van de leerling. Afhankelijk van die mogelijkheden wordt de leerling (op advies van de aanleverende school) in het vmbo (bb-kb-tl) of praktijkonderwijs geplaatst. Wij hebben hiervoor [instroomcriteria](#) opgesteld. Deze hanteren wij als leidraad.

Onze school kent de uitstroomprofielen Vervolgonderwijs en Arbeid. Bij het profiel Arbeid gaan leerlingen na het verlaten van de school aan het werk. Bij het profiel Vervolgonderwijs stromen leerlingen in bij het MBO of gaan ze naar de HAVO op het reguliere onderwijs.

Een groep op de Dr. J. de Graafschoon bestaat gemiddeld uit 12 leerlingen. We verwachten in schooljaar 2025-2026 ongeveer 65 leerlingen.

(Extra) Ondersteuning

In dit hoofdstuk kunt u lezen hoe we leerlingen de (extra) ondersteuningsvragen begeleiden. Welke middelen we hiervoor ter beschikking hebben of hoe we de ondersteuning organiseren. De extra ondersteuning die uw kind krijgt staat beschreven in een aanvullend aanbod. dit wordt vastgelegd in het OPP. De punten die zijn opgenomen in de vak- en groepswijzers, zodat de docenten goed zicht hebben op welke ondersteuning uw kind nodig heeft.

Onze school beschikt over onder andere de volgende voorzieningen;

- Ondersteuning voor de (nog zittende) slechthorende leerlingen (Roger apparatuur /ringleidingen/ akoestische aanpassingen)
- Digiborden (visuele ondersteuning)

Schoolondersteuningsprofielen

Elke school is verplicht een schoolondersteuningsprofiel (SOP) te hebben. In dit SOP beschrijven we de speciale onderwijs- en ondersteuningsmogelijkheden binnen ons onderwijs. Op de Dr. J. de Graafschool beiden wij onderwijs aan voor leerlingen met een TOS of TOS Meervoudig Gehandicapt in twee uitstroomprofielen:

- Vervolgonderwijs
- Arbeid (vrij of beschutte arbeid)

Het SOP geeft een beeld van de ondersteuning die onze school kan bieden aan met name leerlingen met een extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte. Met het SOP geven we de instellingsdirecteur en ons bestuur, maar ook collega-scholen en ouders/verzorgers inzicht in de kwaliteit van de ondersteuning en de voorzieningen van de school, de deskundigheid van de werknemers en de mogelijkheden om bepaalde extra ondersteuning te geven. Het school ondersteuningsprofiel dient minimaal eens per vier jaar vastgesteld te worden. Dit is opnieuw gedaan in schooljaar 2023 en dit SOP loopt door tot 2027.

Bekijk hier het [schoolondersteuningsprofiel 2023-2027](#).

Schoolplan

Het schoolplan schept duidelijkheid over wat we willen bereiken met ons onderwijs en hoe we dat vormgeven.

Ons schoolplan bevat een lange termijn (2024-2027) beschrijving van het beleid over de kwaliteit van het onderwijs binnen onze school. We beschrijven in dit plan welke ambities we nastreven en welke doelen we met ons onderwijs en ondersteuning willen bereiken. Op grond van interne analyses beschrijven we in dit plan hoe we ons onderwijs blijven(d) verbeteren.

Het schoolplan is ook een wettelijk verplicht document dat door het bestuur aan de Inspectie van het Onderwijs wordt toegestuurd. Bent u benieuwd naar de inhoud van het schoolplan? U kunt het raadplegen door een mail te sturen aan infodegraafschool@kentalis.nl t.a.v. de directie, wij nemen dan contact met u op.

Organisatie van de school

De Kentalis Dr. J. de Graafschool biedt cluster 2-onderwijs in twee richtingen: uitstroom naar vervolgonderwijs en naar arbeid. De school is gevestigd in het Ina Boudierplatsoen in Groningen. Onze leerlingen komen met name uit de provincies Groningen, Friesland en Drenthe. Zij reizen veelal zelfstandig naar school, of maken gebruik van taxivervoer.

De school staat onder aansturing van twee directieleden. Zij dragen zorg voor een goede dagelijkse gang van zaken voor alle leerlingen en medewerkers.

Voor de praktijklessen beschikken wij over een goed uitgeruste, semi-professionele keuken. Voor gymnastieklessen kunnen we terecht in onze eigen gymzaal met een uitgebreid aanbod aan toestellen en materialen. Voor de beperkte leerlingen of medewerkers is er een mindervalide toilet aanwezig.

Onderwijsteam

Op onze school zijn ongeveer 27 professionals in dienst. Een ieder levert een specifieke bijdrage aan het onderwijs en de begeleiding van onze leerlingen:

- De vakleerkrachten en de docenten verzorgen samen met de logopedisten het onderwijs aan de leerlingen.
- De Commissie van Leerlingenzorg (CvL) bestaande uit: leerkracht, logopedist, intern begeleider, schoolmaatschappelijk werker, orthopedagoog (gedragskundige) en schooldirecteuren zijn samen verantwoordelijk voor de leerlingenzorg.
- Onderwijsondersteunende functionarissen: administratie, decaan, managementassistente, conciërge, schoolaudioloog.
- De twee schooldirecteuren geven samen leiding aan de school.
- Stagiaires ondersteunen en leren doordat we ze kennis geven over onze vorm van speciaal onderwijs.

Rondleiding en inschrijven op onze school

Bent u benieuwd naar onze school? We nodigen u van harte uit om een kijkje te komen nemen. We laten u de school zien en vertellen over ons onderwijs en onze visie. Ook organiseren wij ieder schooljaar een ouderdag. U wordt hierover tijdig geïnformeerd.

Plaatsing op onze school kan alleen indien de Commissie van Onderzoek (CvO) een intensief onderwijsarrangement cluster-2 heeft afgegeven en wij als school kunnen voldoen aan de onderwijsbehoefte van de leerling.

Lees meer over het [inschrijven van leerlingen bij onze school](#).

Onderwijsprogramma en activiteiten

Vakken

In dit deel van de schoolgids vindt u de lessentabellen van het vervolgonderwijs en het praktijkonderwijs.

In de tabellen leest u welke vakken de leerling per leerjaar krijgt met daarbij het aantal lesuren. Heeft u vragen over de lessentabellen? Neem gerust contact met ons op via infodegraafschool@kentalis.nl

[Lessentabel PRO](#)

[Lessentabel VMBO](#)

[Lessentabel BB/KB/TL](#)

DGS In de klas

Vervolgonderwijs

In het uitstroomprofiel Vervolgonderwijs bieden wij diplomagericht onderwijs aan op verschillende leerroutes van het VMBO. Namelijk op basisberoepsniveau (BB), kaderberoepsniveau (KB) en de theoretische leerweg (TL).

De samenwerking tussen de Dr. J. de Graafschool en de reguliere scholen voor voortgezet onderwijs wordt symbioseonderwijs genoemd. Dit wij werken samen met het Montessori Vaklyceum, dit is een school van het openbaar onderwijs Groningen.

Het adres van het Montessori Vaklyceum is Vondellaan 83, 9721 LD Groningen.

In het tweede jaar van het vmbo kiest de leerling in overleg met de ouders/verzorgers, de mentor en de decaan een profiel. De vakken Nederlands, Engels, maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming (CKV) en bewegingsonderwijs zijn verplicht. Wiskunde is vak dat standaard hoort bij de profielkeuzes die wij bieden.

Het vmbo kent 10 profielen. Bij ons kan de leerling kiezen uit profiel 1 t/m 3:

1. Economie en Ondernemen (E&O) - MVL

2. Media, Vormgeving en ICT (MVI) - MVL

3. Zorg en Welzijn (Z&W) - MVL

4. Bouwen, Wonen en Interieur

5. Groen

6. Produceren, Installeren, Energie

7. Dienstverlening en Producten

8. Horeca, Bakkerij, Toerisme

9. Maritiem en Techniek

10. Mobiliteit en Transport

Ieder profiel kent verplichte vakken. Hierover ontvangt u informatie tijdens de informatieavonden.

De examens voor vmbo worden afgenomen in samenwerking met de symbioseschool. In VMBO-3 en 4 starten de examenjaren. In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) is het examenprogramma voor alle vakken vastgelegd. Het PTA van de reguliere school wordt (zoveel mogelijk) overgenomen en aangevuld met het eigen PTA. Het examenreglement wordt jaarlijks afgestemd met de symbioseschool.

Arbeid

Het uitstroomprofiel Arbeid leidt toe naar (beschut) werk een leerling verlaat de school als hij of zij een passende werkplek heeft. De leerroute is bedoeld voor leerlingen in de leeftijd van circa 12 tot maximaal 20 jaar bij wie wordt ingeschat dat zij (in een bedrijf of beschut) aan het werk kunnen. Dit onderwijs noemen wij het praktijkonderwijs. We werken hierbij samen met praktijkschool de Bolster. De lessen richten zich op brede persoonlijke vorming en op het oefenen met zo zelfstandig mogelijk werken en wonen. We streven naar een opleidingsniveau waarbij een leerling zich zo zelfstandig mogelijk kan redden. Voor Nederlands houdt dit in dat we een 1f niveau nastreven. We vinden het tevens belangrijk dat er een eigen invulling gegeven kan worden aan vrijetijdsbesteding en het Nederlands burgerschap. Leren en oefenen doen we in betekenisvolle, praktische situaties. Dat past het beste bij deze leerlingen. Alle leerlingen in dit uitstroomprofiel krijgen na het voldoende afronden van de opleiding een schooldiploma en een portfolio mee. Daarin staat informatie over de gevolgde vakken, gelopen stages en de ondersteuning die de leerling nodig heeft. Deze informatie helpt bij de vervolgstap om bij een bedrijf aan het werk te gaan.

Het praktijkonderwijs draait om zelfredzaamheid en arbeidstoeliding. De stage, theorie en certificering zijn

aan elkaar gekoppeld.

Lichamelijk Opvoeding (LO)-lessen

Op de Dr. J. de Graafschool hebben de leerlingen lessen lichamelijke opvoeding:

- in de onderbouw 3 lessen (1 lesuur + één blokkuur van 2 lessen) per week
- in de bovenbouw 2 lessen (één blokkuur van 2 lessen) per week

Na de sportlessen en sportactiviteiten, zoals sportdagen, is er gelegenheid om te douchen. Er wordt van de leerlingen verwacht dat zij sporten in schone kleding en een handdoek meenemen om zich na de les te kunnen douchen of op te frissen. Verder wordt het aanbevolen om te sporten op goed passende sportschoenen voor in de zaal, met zolen die niet afgeven.

Voor en na de zomervakantie wordt er ook buiten op het veld gesport. Twee keer per schooljaar worden sportdagen georganiseerd. Voor specifieke vragen over LO kunt u terecht bij de LO-docent, de heer W. Swart, w.swart@kentalis.nl.

Spraakwaterval

Spraakwaterval is een methodiek die ontwikkeld is op de Kentalis Dr. J. de Graafschool en de Tine Marcusschool en binnen Kentalis landelijk wordt ingevoerd en toegepast. In de Spraakwatervallessen staat het oefenen met communicatie centraal. Niet alleen het **kunnen** communiceren, maar ook het **durven**. Andere sociale vaardigheden, zoals wat je uitstraalt met je houding, zijn daarbij heel belangrijk.

We werken *doelgericht, schoolbreed* en in *drie thema's* aan de communicatieve en sociale vaardigheden van de leerlingen:

Thema 1: *Dit ben ik & wie ben jij?*

Thema 2: *Dit wil ik & wat wil jij?*

Thema 3: *Dit kan ik & wat kunnen we samen?*

Dit schooljaar heeft elke klas één (bovenbouw) of twee lessen (onderbouw) Spraakwaterval per week in het rooster staan. De doelen worden inge oefend tijdens deze lessen en zoveel mogelijk ge oefend tijdens andere momenten op school, maar ook buiten school. Denk aan het toepassen van wat je hebt geleerd tijdens een klassenuitje of een bezoek aan een winkel.

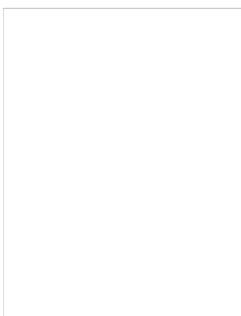
De lessen worden gegeven door de mentor en de logopedist.

Wanneer een leerling zijn doelen niet behaalt, wordt er gekeken welke extra ondersteuning de leerling nodig heeft binnen of buiten de les.

Voorbeelden van doelen waar we aan werken zijn: *Jezelf presenteren, Voor jezelf opkomen, Omgaan met emoties en Samenwerken.*

Activiteiten

Cultuurfestival

Het Cultuurfestival is een tweedaags evenement waarbij de gewone lessen vervangen worden door sportieve en culturele activiteiten binnen en buiten de school. Docenten en leerlingen bedenken en kiezen zelf workshops en excursies of nodigen hiervoor gastdocenten uit. Samen maken ze het Cultuurfestival tot een succes. Het Cultuurfestival kent een jaarlijks wisselend thema. Het Cultuurfestival brengt leerlingen in contact met allerlei aspecten van cultuur. Het spreekt leerlingen aan op hun competenties in plaats van hun beperkingen. Ze doen nieuwe ervaringen op en kunnen talenten ontdekken, ook doen ze ideeën op voor vrijetijdsbesteding. Het Cultuurfestival is bedoeld voor alle leerlingen van de Dr. J. de Graafschool. Van de derdejaars leerlingen wordt tijdens het vak culturele en kunstzinnige vorming (CKV) een actieve rol in de organisatie verwacht.

Schoolfeest

Voor, door en met de leerlingen wordt één keer per schooljaar een schoolfeest georganiseerd. De organisatie is in handen van leerlingen en docenten; de eindverantwoordelijkheid ligt bij de directie.

Excursies en werkweken

Gedurende het hele schooljaar worden excursies georganiseerd. De excursies hebben een educatief karakter. De werkweken vallen onder lestijd en zijn voor alle leerlingen verplicht.

Voor de werkweken gelden de volgende criteria:

1. Pro en vmbo gaan gezamenlijk op werkweek
2. Alle schooljaren hebben een werkweek
3. Burgerschap komt inhoudelijk nadrukkelijk terug in de werkweek
4. Er is sprake van een opbouw in complexiteit (verder weg en meer verantwoordelijkheden bij de leerlingen).

Jaar 1	'In het Noorden'
Jaar 2	Randstad
Jaar 3	Buitenland

Stage (VSO)

Voor onze beide uitstroomprofielen, Vervolgonderwijs en Arbeid, nemen stages een belangrijke plaats in. Naast beroepen- en arbeidsoriëntatie is vooral de ervaring die de leerlingen opdoen belangrijk voor hun ontwikkeling en voor het perspectief op de arbeidsmarkt.

De stage wordt begeleid door stagedocenten, in nauw overleg met de mentor en de vakdocenten. Voordat een leerling stage gaat lopen, wordt een contract opgesteld en ondertekend.

De stages worden geëvalueerd met de leerling, de stagebegeleider van het bedrijf en de stagedocent van de school. Hiervoor is een standaard beoordelingsformulier ontwikkeld. De stages kennen een verplicht karakter en wegen mee in de beoordeling.

Arbeid

Voor leerlingen binnen het uitstroomprofiel Arbeid is het de bedoeling de stageplaats om te zetten in een vaste arbeidsplaats na de schoolperiode. Stages vinden 1 tot 3 dagen in de week plaats.

Vervolgonderwijs

Leerlingen in het vervolgonderwijs doen een aantal periodes tijdens hun schoolloopbaan een oriënterende stage. Het voornaamste doel van deze oriënterende stage is kennismaken met en zich oriënteren op een toekomstige beroepssector.

Overgangsnormen

Elke school stelt overgangsnormen op als leidraad voor het doorstromen naar het volgende schooljaar binnen een leerstroom. Daarnaast worden er plaatsingscriteria opgesteld om te bepalen in welke leerstroom een leerling het beste past op basis van de behaalde resultaten vanuit de aanleverende school.

[Overgangsnormen](#)

[Plaatsingscriteria](#)

Schoolklimaat

Pedagogisch klimaat

Met pedagogisch klimaat bedoelen we alles wat in een omgeving is, dat ervoor kan zorgen dat leerlingen zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Een goed pedagogisch klimaat draagt bij aan een goede schoolsituatie en aan een veilige school. Wij zien onze school als een oefenplaats om te leren wie je bent en hoe je met anderen om dient te gaan. Er mogen daarbij fouten gemaakt worden, want van fouten maken kan je leren.

We vinden het belangrijk dat er respectvol met elkaar wordt omgegaan. De volwassenen dienen daarbij als voorbeeld. Zij zijn er ook om de leerlingen te ondersteunen in hun groei naar volwassenheid en zodanige begeleiding te bieden dat groei kan plaatsvinden.

DGS In de klas

Actief burgerschap en sociale integratie

In onze visie op onderwijs worden de uitgangspunten voor het pedagogisch en didactisch handelen beschreven. Hierbij komt al duidelijk naar voren dat een belangrijk doel van ons onderwijs is dat leerlingen zich zoveel mogelijk ontwikkelen tot autonome burgers. Wij zien dit niet als een apart vak, maar dit burgerschap komt geïntegreerd aan bod. We hebben een overzicht gemaakt welke thema's wanneer aan bod komen zodat we dit dekkend kunnen aanbieden.

Burgerschapsvorming is het leren omgaan met de samenleving. Door middel van activiteiten en onderwijs leren de leerlingen een mening te vormen en te beargumenteren. Leerlingen leren eveneens omgaan met verschillende meningen.

De leerlingen leren de specifieke kenmerken van de Nederlandse cultuur en de diversiteit binnen deze cultuur. We stimuleren leerlingen om een bredere kijk te hebben op de samenleving en onderwerpen als democratie, emancipatie en vrijheid van meningsuiting. Om de leerlingen bewust te maken werken we soms thematisch bijvoorbeeld bij het thema globalisering. Een voorbeeld hiervan is het werken met 'cross your borders'; leerlingen besturen een fictief land en moeten gezamenlijk afwegingen maken waarbij dilemma's voorgelegd worden.

We willen zelfbewuste en mondige leerlingen met respect voor andere opvattingen vormen. Onze leerlingen kunnen in de school leren samenwerken en samenleven. Op onze school is communicatieve zelfredzaamheid een doel. Hier werken we met de lessen 'spraakwaterval' aan. We leren onze leerlingen wat zeggenschap voor hen betekent en wat het betekent om eigenaar te zijn van hun sociale omgeving.

Onze doelstelling is dat onze leerlingen leren om betrokken te zijn bij de maatschappij en dat ze weten wat hun plek en hun invloed is. Dit betekent ook dat ze moeten weten waar ze hulp kunnen krijgen indien dit noodzakelijk is.

Leerlingenraad (LR)

Een goede school maken we samen

De leerlingen zijn georganiseerd in de leerlingenraad (LR). Zo worden ze betrokken bij het onderwijs. De LR bestaat uit leerlingen van alle jaarlagen en zorgt ervoor dat de stem van de leerling wordt gehoord. De leerlingen worden door hun klas gekozen als vertegenwoordiger. Het overleg wordt georganiseerd door twee medewerkers en de directie wordt op verzoek uitgenodigd om deel te nemen. In het leerlingenoverleg gaat het onder meer over de kwaliteit van het onderwijs en de sfeer op de school. Ook praktische zaken zoals inrichting van school of schoolplein kunnen aan de orde komen.

Het team van de Dr. J. de Graafschool werkt met de methodiek van Stichting LeerKRACHT. De verbeterdoelen waaraan door het team gewerkt wordt, krijgen ook een plek in de LR. Zo wordt bijvoorbeeld door middel van enquêtes of vraaggesprekken met leerlingen geïnventariseerd op welke manier zij het effect merken van de acties van het team.

De leerlingenraad komt eens per 6 weken bijeen.

Veiligheid

Onze school zorgt voor een veilig schoolklimaat. Leerlingen zijn pas in staat om te leren en zichzelf te ontwikkelen als zij zich veilig voelen. Een veilige school is een school waar voortdurend serieus aandacht wordt gegeven aan het realiseren van een veilig schoolklimaat en aan het voorkomen, signaleren en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag (waaronder pestgedrag).

Voor het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag ondernemen wij verschillende acties:

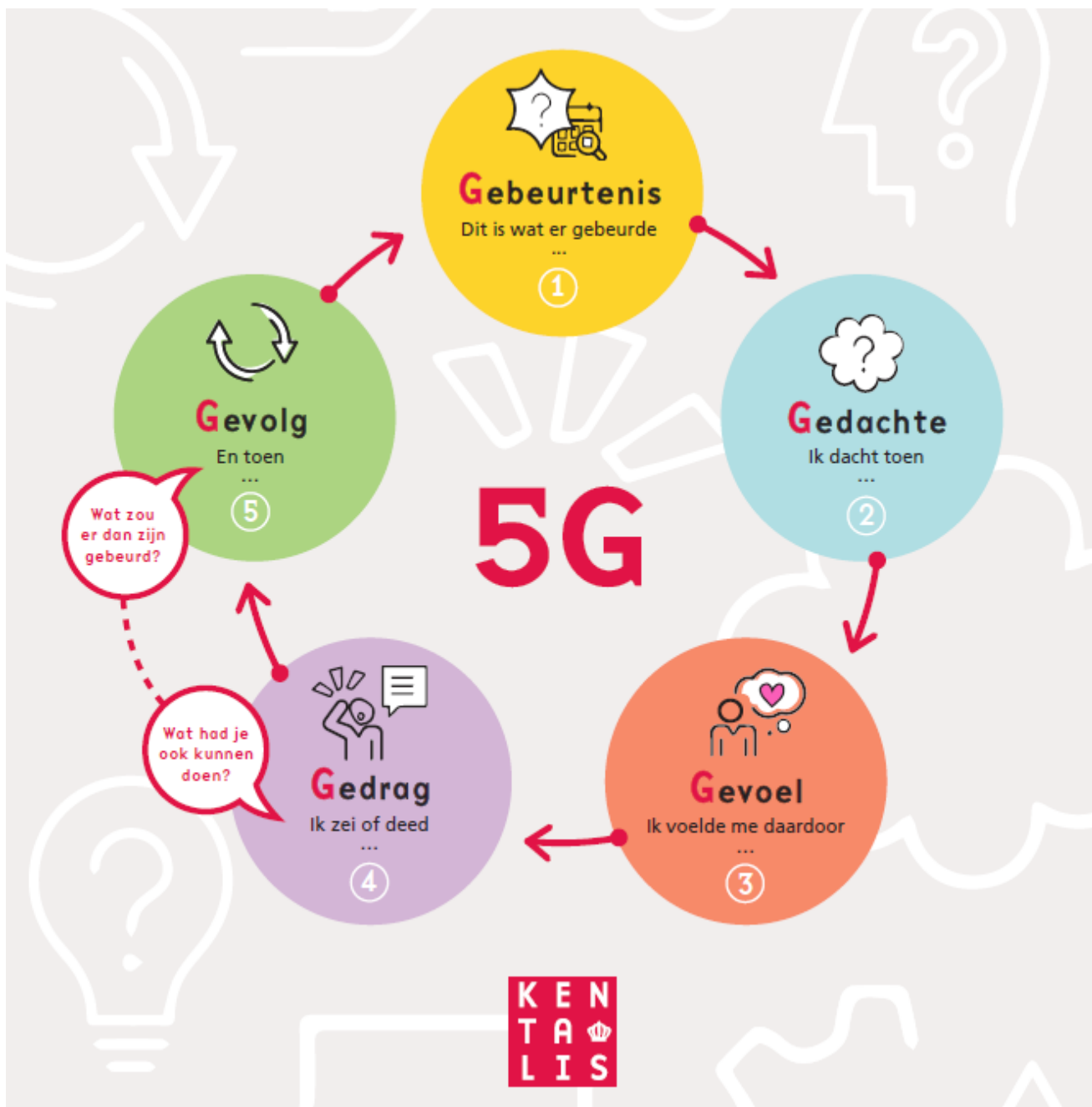
- Aandacht voor positieve groepsvorming in de zogenaamde *Gouden en Zilveren Weken*;
- Organisatie van de *Week van de Liefde*, waarin aandacht is voor liefde in de breedste zin;
- Hanteren van de *Gouden Regels* van de school.
- Het opstellen van groepsregels;
- Voorlichting door Bureau Halt over sociale media en online veiligheid;
- Bespreken pestprotocol in de klas;

Bij overtreding van de gedragsregels binnen de onderwijseenheden van Kentalis, hanteren we de herstelgerichte aanpak. Dit betekent dat, voor zover mogelijk, iedereen die betrokken is bij de overtreding betrokken wordt bij het gezamenlijk vaststellen en benoemen van de schade. Ook wordt besproken en vastgesteld wat de behoeften en verplichtingen van een ieder zijn. Het uiteindelijke doel is dat iedereen gehoord wordt, zich gezien voelt en dat de relatie hersteld kan worden.

Voor het signaleren van grensoverschrijdend gedrag spelen mentoren in het bijzonder een actieve rol. Jaarlijks monitoren we ook de veiligheid van onze leerlingen middels vragenlijsten, zoals is vastgelegd in het beleidsdocument 'Ambities Kentalis Onderwijs'. De resultaten worden geduid op school-/groeps- en leerling niveau. De resultaten worden gebruikt om het onderwijsaanbod af te stemmen en/of het beleid aan te passen. We verantwoorden ons hierover in de schoolgids. De resultaten leggen we voor aan de Inspectie van het Onderwijs.

Vanaf schooljaar 2022-2023 monitoren we ook structureel de veiligheid op het gebied van relaties, intimiteit en seksualiteit (RIS). Bij het aanpakken van peestsituaties hanteren wij het pestprotocol dat uitgaat van de herstelgerichte aanpak van Kentalis. Daarnaast hanteren wij een incidentprotocol.

Vanaf schooljaar 2022-2023 wordt het 5G model gebruikt. Het is een visueel hulpmiddel dat wordt ingezet bij onenigheid of (pest)incidenten om gedrag, gedachten en emoties in kaart te brengen en de onderlinge samenhang inzichtelijk te maken.

Onze visie is dat je kunt leren van gemaakte fouten en incidenten. Onze school analyseert periodiek alle meldingen en gaat na of er acties nodig zijn om incidenten in de toekomst te voorkomen. Door in te grijpen bij pestgedrag en duidelijk aan te geven welk gedrag wel en niet wordt geaccepteerd, investeren we weer in een veilig schoolklimaat en het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag.

Kentalis beschikt over een klachtenregeling. Kentalis Onderwijs is aangesloten bij de Landelijke Commissie Onderwijsgeschillen. Ouders/verzorgers kunnen met een klacht terecht bij een van de interne klachtenfunctionarissen. Gaat het om ongewenst gedrag zoals (seksuele) intimidatie, discriminatie, agressie of geweld, dan kunnen ouders terecht bij externe vertrouwenspersonen. Meer informatie hierover vindt u op [deze website](#)

Internet gebruik

Somtoday

Kentalis werkt met het online leerplatform Somtoday. Hiermee is het mogelijk om cijfers in te zien, agenda's te beheren en opdrachten in te leveren. Tevens verloopt de oudercommunicatie via dit platform. Leerlingen, ouders en personeel kunnen zo plaats- en tijdonafhankelijk inloggen. We begeleiden leerlingen bij het meer verantwoordelijkheid nemen voor het eigen leerproces, door ze te helpen bij het plannen en het creëren van overzicht. We streven ernaar dat elke leerling naar vermogen zelfredzaam is.

Bureau Halt

Bureau Halt komt jaarlijks op school om voorlichting te geven over wisselende onderwerpen zoals, sociale media en online veiligheid of groepsdruk.

In het algemene deel van de schoolgids beschrijven we hoe we binnen Kentalis omgaan met het veilig gebruik van internet.

Laptops

In veel lessen worden laptops en iPads ingezet voor de verwerking van de lesstof. Het is leerlingen niet toegestaan om op deze apparaten software te installeren.

Gedragsregels

De basisregel op school is: **'Je gedraagt je'**.

Hiermee bedoelen we: Je gaat met andere mensen om zoals je zelf behandeld wil worden. Je gaat netjes om met de spullen van een ander.

Aan het begin van ieder schooljaar nemen mentor en leerlingen de *Gouden Regels* van de school door:

1. *Communicatie*; ga in gesprek en luister naar elkaar
2. *Respect*; behandel een ander en andermans spullen zoals je zelf behandeld wilt worden
3. *Samenwerking*; wees aardig voor elkaar en help elkaar
4. *Rust*; gedraag je rustig in en om de school
5. *Afspraken*; kom je afspraak altijd na

Om heldere gedragsverwachtingen te hebben zijn een aantal voorbeelden verder uitgewerkt:

Communicatie

- Ik geef mijn grenzen aan en haal hulp als ik dat nodig heb.

Respect

- Ik help mee de school schoon en opgeruimd te houden
- Ik zorg ervoor dat we een fijne sfeer hebben,
- Ik zorg ervoor dat mijn gezicht zichtbaar is, mijn hoodie is niet over mijn hoofd

Samenwerking

- Ik volg aanwijzingen van het personeel op

Rust

- Ik heb in mijn kluisje:
 - Mijn jas
 - Mijn pet en/of muts
 - mijn mobieltje (thuis of in de kluis)
- Ik gedraag me rustig in de gangen

Afspraken:

- Ik neem de juiste schoolspullen mee naar school en de klas in
- Ik ben op tijd in de les
- Ik ga de klas in als ik toestemming heb van de docent
- Ik eet in de pauzes of voor of na schooltijd.

Zorg voor de leerlingen

Leerlingenzorg

In het algemene deel van de Kentalis Schoolgids leest u meer over leerlingenzorg, onderwijsperspectief (OPP) en de Commissie van Leerlingenzorg (CvL).

Ondersteuningsstructuur

In het algemene deel van de schoolgids wordt een toelichting gegeven over de wijze waarop leerlingenzorg binnen de scholen van Kentalis is georganiseerd en hoe we werken met de Commissie van Leerlingenzorg (CvL) en het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

Op de Dr. J de Graafschool hebben we de leerlingenzorg georganiseerd in een ondersteuningsstructuur met drie ondersteuningsniveau's ([zie hiervoor de poster van de ondersteuningsstructuur](#)).

Door de ondersteuningsstructuur te hanteren ontvangt elke leerling passende begeleiding. De mate van begeleiding is afhankelijk van de individuele onderwijsbehoeften en hulpvraag van de leerling. Leidend is de vraag of de leerling de in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) gestelde doelen haalt.

Algemene uitgangspunten:

- Duidelijke, zo kort mogelijke lijnen en handelingsgericht werken
- Zo veel mogelijk signaleren en handelen binnen het primaire proces (docent / logopedist). Bevorderen collegiale consultatie/ samenwerken/ leren van elkaar
- Docent/ logopedist overlegt met ouders/verzorgers/collega's en schakelt zo nodig andere (interne) disciplines in om aanpak aan te bepalen
- Gewoon waar het kan, speciaal waar het moet
- Besluiten worden op basis van het proces 'data – duiden – doelen – doen' genomen

Voor elk ondersteuningsniveau is een verantwoordelijke benoemd, die het proces coördineert (alle disciplines blijven hierin ieder hun eigen verantwoordelijkheden houden).

Ondersteuningsniveau 1 - coördinatie Mentor

Dit niveau betreft, in eerste instantie, alle leerlingen van de De Graafschool. Eerste verantwoordelijke op dit ondersteuningsniveau is de docent/mentor in samenwerking met de logopedist. Alle leerlingen worden meegenomen in de cyclus van de OPP's. We bespreken alle groepen 2 keer per jaar in de 'op koers-besprekingen'. Hierbij zijn de mentor, de lesgevende docenten en logopedist(en), de intern begeleider en gedragsdeskundige aanwezig. In deze vergadering bespreken we de geanalyseerde resultaten/behaalde doelen per groep en maken we vervolgspraken. We nemen hierbij zowel de resultaten van de IKAN (Ik en de Ander vragenlijst voor sociaal emotionele competenties), de CITO, als de observaties en methode gebonden toetsen mee in deze bespreking. Er is tweemaal per jaar de mogelijkheid om op- of af te stromen (in januari en juni).

Ondersteuningsniveau 2 - coördinatie Intern Begeleider (IB)

Wanneer ondersteuningsniveau 1 ontoereikend blijkt te zijn, kunnen de mentor/logopedist hun hulpvraag aan de Intern Begeleider stellen. De Intern Begeleider bepaalt in overleg met de docent/logopedist in welk ondersteuningsniveau een leerling komt. Het kan zijn dat de ib'er adviseert om nogmaals interventies te plagen in ondersteuningsniveau 1. Een leerling komt in ondersteuningsniveau 2 als het nodig is om een leerlingbespreking te voeren met meer disciplines dan de mentor en/of docent/logopedist en intern begeleider.

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de leerling en zijn/haar ouders/verzorgers en verwerkt de informatie in het OPP/leerlingvolgsysteem. Als de leerling in ondersteuningsniveau 2 ook ondersteuning van een logopedist krijgt, communiceert de logopedist met de leerling en zijn/haar ouders/verzorgers. En verwerkt relevante informatie in het OPP/leerlingvolgsysteem.

Ondersteuningsniveau 3 - coördinatie Gedragskundige (GK)

Als we inschatten dat overleg met meerdere disciplines, zowel in- als extern, nodig is, plaatsen we de leerling in ondersteuningsniveau 3. Bij een leerlingbespreking in ondersteuningsniveau 3 betrekken we uiteraard de ouders/verzorgers en de leerling, zodat we samen een oplossing kunnen vinden voor de hulpvraag van de leerling.

De mentor nodigt de ouders/verzorgers uit voor de CvL bij een leerlingbespreking in ondersteuningsniveau 3 en draagt na afloop van de bespreking zorg voor de communicatie naar ouders/verzorger/leerling en collega's. Genomen besluiten worden door de CvL vastgelegd in het OPP van de leerling.

Vraagstukken in ondersteuningsniveau 3 kunnen gaan over de toewijzing naar een beter passende plek of bij vragen of de De Graafschool nog de juiste plek is voor de leerling. Maar bijvoorbeeld ook over aanvullende zorg van buiten en binnen Kentalis, zoals dyslexieonderzoek.

Medische zorg

Medicatie

De *basisafpraak* is: geen medicijnen op school.

Is er wel medicatie noodzakelijk, dan dient de leerling in staat te zijn deze medicijnen zelf te beheren en in te nemen. De mentor legt deze afspraken vast in Parnassys (het leerlingvolgsysteem). De medicatie wordt per dag meegegeven aan de leerling, er is geen voorraadbeheer op school mogelijk.

Ongevallen

Mocht er onverhoopt iets gebeuren op school waardoor er medische hulp nodig is, dan wordt in eerste instantie één van de bedrijfshulpverleners (BHV'er) ingeschakeld. Indien de BHV'er inschat dat er dringend een (huis)arts nodig is, dan kunnen we direct contact opnemen met een bij ons bekende huisartsenpraktijk nabij de school. Wij zullen ouders/verzorgers hiervan gelijk op de hoogte stellen.

Indien nodig zullen de BHV'ers levensreddende handelingen verrichten.

Het team bedrijfshulpverlening bestaat uit collega's met een geldig certificaat bedrijfshulpverlening. Zij verlenen eerste medische hulp en bereiden het team en de leerlingen jaarlijks voor op onvoorziene calamiteiten door het organiseren van een ontruimingsoefening.

Bij aanmelding op onze school ontvangt u een formulier waarop u belangrijke medische zaken kunt aangeven en de telefoonnummers waarop u te bereiken bent. Wilt u wijzigingen in deze belangrijke gegevens altijd aan ons doorgeven?

Leerling wordt ziek op school

In geval van ziekte van een leerling tijdens schooluren zal altijd contact opgenomen worden met de ouders/verzorgers.

Schoolarts

Het is van groot belang dat elk kind dat Speciaal Onderwijs volgt, daar optimaal van kan profiteren en zo min mogelijk wordt gehinderd door beperkingen op fysiek, cognitief en/of psychosociaal gebied. De schoolarts kan leerlingen, ouders/verzorgers en scholen hierin adviseren en bijstaan.

Mevrouw Marlinda van Batenburg is jeugdarts bij GGD Groningen en is gekoppeld aan onze school. De jeugdarts sluit op uitnodiging aan bij de Commissie van Leerlingenzorg (CVL). Aan het begin van het schooljaar komt de jeugdarts op school en heeft dan spreekuur voor alle nieuwe leerlingen op onze school. Leerlingen worden door de GGD uitgenodigd via een brief aan de ouders/verzorgers. Ouders/verzorgers wordt gevraagd om bij het spreekuur aanwezig te zijn. Vooraf wordt gevraagd om een vragenlijst in te vullen waarin vragen staan over gezondheid, medicatie, afspraken bij artsen, hobby's, voeding, slapen etc.

De schoolarts doet een basisonderzoek. het onderzoek is bedoeld om stil te staan bij de gezondheid en het leven van de jongere: op school, thuis en in de vrije tijd. De jongere wordt gewogen en gemeten. Ook de oren en de ogen worden getest. Indien nodig kunnen ook de school of de ouders/verzorgers initiatief nemen om een afspraak te maken bij de schoolarts.

De jeugdarts is te bereiken per mail: marlinda.van.batenburg@ggd.groningen.nl

Opbrengsten en uitstroom

Kwaliteitszorg

Wij ontwikkelen ons richting goed onderwijs. Daarom stellen we ambitieuze en realistische doelen. Naar aanleiding van de opbrengsten en ervaringen in schooljaar 2023-2024 zijn er maatregelen genomen. De belangrijkste resultaten voor u als ouder/verzorger en de leerlingen kunt u hier lezen.

In ons schoolplan hebben wij aangegeven te werken langs vier verschillende ontwikkellijnen. Te weten:

1. *Onderstroom: creëren van een lerende schoolcultuur*
2. *Visie: op weg naar inclusiever onderwijs*
3. *Aanbod: vormen van een aansluitend en samenhangend TOS curriculum*
4. *Bovenstroom: actueel ambitieus en eenduidig*

Het afgelopen schooljaar hebben wij de volgende onderdelen hieruit gerealiseerd:

1. *Onderstroom: creëren van een lerende schoolcultuur*
 1. In het cultuurtraject hebben we ingezet om professionals inzicht te geven hoe een systeem floreert. De volgende principes zijn behandeld: Ordening, binding, balans en geven en nemen. Het team heeft nu een gedeelde taal om met elkaar beter in gesprek te gaan. Tevens is de growth mindset geïntroduceerd. Er is de verwachting uitgesproken dat medewerkers zichzelf blijven ontwikkelen en zoeken naar mogelijkheden om 'samen elke dag een beetje beter' onderwijs te blijven geven.
1. *Visie: op weg naar inclusiever onderwijs*
 1. Het afgelopen jaar is er voor het praktijkonderwijs een samenwerking opgestart met praktijkschool 'de Bolster'. Leerjaar één en twee volgen hier praktische sector oriëntatie. Dit houdt in dat de leerlingen daar een beeld krijgen van wat het betekent om in een sector te werken, bijvoorbeeld winkel.
 2. Onze verkenning voor het VMBO heeft wat vertraging opgelopen. Door directiewisselingen heeft bij het Montessori Vaklyceum vooral de nadruk gelegen op interne kwaliteitsontwikkeling. Sinds juli 2024 is er een nieuwe rector en zijn er ook nieuwe teamleiders. De directie van de dr. J. de Graafschool en het Montessori Vaklyceum hebben contact over hoe de verkenning van een verdere samenwerking gestalte gaat krijgen.
 3. De samenwerking met de gemeente Groningen is geïntensiveerd. Kentalis en specifiek de dr. J. de Graafschool staat goed op de kaart. Daarbij zijn wij ook in zicht als school dat voor inclusieve inkoopkansen in een volgende tranche in aanmerking komt voor nieuwbouwplannen.

3. *Aanbod: vormen van een aansluitend en samenhangend TOS curriculum*

1. Er is door alle lesgevende professionals hard gewerkt om het eigen curriculum in kaart te brengen en te verbeteren. Zo is er gewerkt aan een samenhangend curriculum waarbij de leerjaren elkaar goed opvolgen. Tevens is gekeken naar de inhoudelijke lijn, en is er een prioritering aangebracht op leerinhouden. Een verdere ontwikkeling vindt volgend schooljaar plaats.
2. Het PTA is opnieuw bekeken. De uitgangspunten van het dekkend examineren en het reduceren van het aantal toetsmomenten heeft hierbij aandacht gehad. We hebben hier flinke stappen in gezet. Voor volgend schooljaar is het van belang dat we samen met het Montessori vaklyceum hierover in gesprek gaan om tot een goed en werkbaar PTA te komen.

4. *Bovenstroom: actueel ambitieus en eenduidig*

1. Bovenstroom (de processen en documenten) zijn in essentie goed geregeld, de koppeling naar leefwereld blijft aandachtspunt. Hiermee bedoelen we dat we ook daadwerkelijk allemaal doen wat we hebben beschreven. We hebben hier stappen in gemaakt, echter moeten we hierin nog verbeteren. Dit heeft een sterke relatie met de schoolcultuur.
2. Afgelopen schooljaar hebben wij een nieuw concept OPP gemaakt waarbij wij verwijzen naar een aantal standaard documenten. De inspectie van het onderwijs heeft aangegeven dat deze opzet akkoord is en dat tegelijkertijd ruimte is voor ontwikkeling. Met het team zoeken we naar een verdere aanscherping en willen we er zorg voor dragen dat het niet alleen een administratieve handeling is maar dat het ook echt de kwaliteit van de lessen dagelijks beïnvloed. Dit vraagt om een actiever gebruik van de groep en vakwijzers. Samen met het team gaan we in gesprek hoe we de situatie kunnen creëren dat dit daadwerkelijk gebeurt.

Onderwijsresultaten

Onderwijsresultaten

We leggen vast welke resultaten we willen halen met onze leerlingen, dit noemen we ambities. De ambities zijn als bijlage te vinden in de algemene schoolgids.

Op onze school werken we volgens de 4D-cyclus. De 4 D's staan voor: Data, Duiden, Doelen en Doen. Toetsresultaten zijn DATA. Leerlingen kunnen toetsresultaten halen op bijvoorbeeld methodegebonden toetsen en op methode onafhankelijke toetsen (Cito-toetsen). We DUIDEN, oftewel analyseren, twee keer per jaar de rapportcijfers die de leerlingen hebben gehaald.

In het vmbo doen we dit één keer per jaar met de Cito-resultaten tot en met leerjaar 3. De Cito-toets richt zich daar op de volgende onderdelen:

- Nederlands leesvaardigheid,
- Nederlands woordenschat,
- Engels leesvaardigheid,
- Engels woordenschat en
- Rekenen/Wiskunde.

In het praktijkonderwijs maken de leerlingen twee keer per jaar twee Cito-toetsen: Arbeid Begrijpend lezen en Arbeid Rekenen-Wiskunde. We duiden de resultaten van de Cito-toetsen in het praktijkonderwijs daarom twee keer per schooljaar.

Op basis van de behaalde resultaten stellen we per groep DOELEN op om ervoor te zorgen dat alle leerlingen in de groep functioneren op hun uitstroomprofiel (arbeid of vervolgonderwijs). Vervolgens gaan we aan de slag met deze doelen in het lesaanbod in de klas: het DOEN. Hiermee is de 4D-cyclus doorlopen.

Steeds als er nieuwe data zijn, zoals nieuwe rapportcijfers of nieuwe Cito-resultaten, doorlopen we de 4D-cyclus opnieuw. Op deze manier verbeteren wij ons onderwijs continu.

Opbrengsten vervolgonderwijs

Het is de ambitie van Kentalis dat 75% van de vmbo-leerlingen aan het einde van de onderbouw, dus aan het eind van het tweede leerjaar, functioneert op of boven het niveau van zijn uitstroomprofiel (vmbo-bb, vmbo-kb of vmbo-tl) voor de vakken Nederlands, Engels en Rekenen/Wiskunde. Wij kunnen uit de Cito-resultaten afleiden of wij deze ambitie halen.

In schooljaar 2023-2024 hebben we onze ambitie behaald op de onderdelen Engels Woordenschat (77%) en Rekenen/Wiskunde (82%). Op de onderdelen Nederlands Leesvaardigheid, Nederlands Woordenschat en Engels Leesvaardigheid hebben we onze ambitie niet behaald.

Examenleerlingen

Het is onze ambitie dat 90% van onze examenleerlingen slaagt. Het slagingspercentage in schooljaar 2023-2024 was 94%: 14 van de 15 leerlingen die examen deden, zijn geslaagd. Hiermee hebben we onze ambitie behaald.

Maatregelen

We hebben onze ambitie voor Nederlands Leesvaardigheid, Nederlands Woordenschat en Engels Leesvaardigheid niet behaald. Er is een uitgebreide analyse van de Cito resultaten gedaan met het team, aangestuurd door de intern begeleider. We zullen bij de start van het volgende schooljaar tijdens de eerste organisatorische vergadering van het schooljaar (week 2) met het team vaststellen welke interventies we nemen om onze ambitie voor de hiervoor genoemde onderdelen te behalen.

Opbrengsten Arbeid

Het is onze ambitie dat 75% van de leerlingen in het praktijkonderwijs aan het einde van het derde leerjaar op of boven E4-niveau functioneert op de Cito-toets Arbeid begrijpend lezen. We hebben deze ambitie niet behaald (50%).

Het is onze ambitie dat 75% van de leerlingen in het praktijkonderwijs aan het einde van het laatste leerjaar op of boven E5-niveau functioneert op de Cito-toets Arbeid begrijpend lezen. We hebben deze ambitie niet behaald (60%).

Voor de Cito-toets Arbeid Rekenen-Wiskunde is het onze ambitie dat 75% van de leerlingen aan het einde van het derde leerjaar op of boven E5-niveau functioneert. We hebben deze ambitie behaald (100%).

Voor de Cito-toets Arbeid Rekenen-Wiskunde is het onze ambitie dat 75% van de leerlingen aan het einde van het laatste leerjaar op of boven E6-niveau functioneren. We hebben deze ambitie niet behaald (40%).

Alle praktijkonderwijsleerlingen die in schooljaar 2022-2023 van school zijn gegaan, hebben een diploma praktijkonderwijs gehaald.

Maatregelen

Van onze ambities in het praktijkonderwijs hebben we alleen de ambitie behaald voor Rekenen-Wiskunde aan het einde van het derde leerjaar. Er is een uitgebreide analyse van de Cito resultaten gedaan met het team, aangestuurd door de intern begeleider. We zullen bij de start van het volgende schooljaar tijdens de eerste organisatorische vergadering van het schooljaar (week 2) met het team vaststellen welke interventies we nemen om onze ambities voor de hiervoor genoemde onderdelen te behalen. Tevens vindt er aanvullende scholing plaats voor docenten gericht op rekenen en Nederlands.

Opbrengsten sociaal emotionele ontwikkeling en leren leren

Naast het volgen van de didactische ontwikkeling, is het ook belangrijk om de sociaal-emotionele ontwikkeling en de ontwikkeling van sociale competenties van de leerlingen te volgen. Twee keer per jaar brengt de Dr. J. de Graafschool de sociale competenties van alle leerlingen in kaart. Sinds schooljaar 2021-2022 maken we gebruik van de vragenlijst IKAN (ik en de ander). Mede op basis van de resultaten van de IKAN ondersteunen en begeleiden we de leerlingen zo gericht mogelijk en helpen we hen om talenten te ontwikkelen. Zo worden de leerlingen optimaal voorbereid op een zoveel mogelijk zelfredzaam functioneren in de maatschappij.

De Kentalis ambitie is dat leerlingen zelfredzaam zijn, dit kan ook met een hulpmiddel zijn. Dat betekent dat we op leerling niveau voor alle competenties streven naar een gemiddelde van 3.0 punten. We zijn tevreden als 75% van de leerlingen dit haalt. Bij de voorjaarsmeting van 2023 is op de leerling versie deze norm behaald, op de docentversie nog niet. We willen recht doen aan de leerlingen en docenten, hierdoor is er een ontwikkellijn opgesteld waarin per leerjaar en onderwijsniveau is vastgesteld wat de normen zijn. Zodoende kan er beter geanalyseerd worden of de leerling op koers is passend bij de normen van zijn eigen ontwikkellijn, dit biedt ons meer handvatten voor de in te zetten ondersteuning.

In 2023 is de IKAN voor het eerst digitaal afgenomen, dit werd door leerlingen en docenten als positieve ontwikkeling gezien. Het invullen en verwerken van de gegevens is hierdoor gemakkelijker. Wij hebben sinds kort beschikking tot deze info, een duiding op hoofdlijnen volgt.

Opbrengsten sociale veiligheid

Elk jaar meten we anoniem hoe veilig onze leerlingen zich voelen op school, dit doen we middels de vragenlijst Monitor Sociale Veiligheid. De Kentalis ambitie is:

- Meer dan 90% van de leerlingen ervaart een hoge mate van welbevinden
- Meer dan 90% van de leerlingen ervaart een hoge mate van sociale veiligheidsbeleving in de school
- Meer dan 90% van de leerlingen ervaart geen aantasting van de fysieke en sociale veiligheid

In schooljaar 2023-2024 zijn alle ambities behaald. Ruim 95% van de leerlingen geven aan dat ze de omgang tussen docenten van Dr. J. de Graafschool en leerlingen fijn vinden. Een goede omgang tussen docent en leerling draagt bij aan een positief leerklimaat in de klas. In het algemeen is de veiligheidsbeleving van leerlingen hoog, gemiddeld 95%. Per klas heeft de mentor het eigen klassenrapport ontvangen en deze is besproken met de leerlingen in de klas door de mentor. Op basis van de klasrapportage zijn groepsafspraken gemaakt gericht op het behouden of vergroten van de sociale veiligheid.

Overgang naar een andere school

Dit schooljaar zijn er vierentwintig leerlingen uitgestroomd. Vier leerlingen zijn tussentijds uitgestroomd. Dit zijn leerlingen die voor het einde van het voorgezet speciaal onderwijs naar een andere school gaan. Twintig

leerlingen zijn aan het eind van het voortgezet speciaal onderwijs uitgestroomd dit noemen we einduitstroom.

Informatie over einduitstroom

In onderstaande tabel kunt u zien hoeveel leerlingen er aan het eind van de schoolloopbaan zijn uitgestroomd.

Tabel einduitstroom VSO

	2021-2022		2022-2023		2023-2024	
MBO niveau 1	1	4%	1	5%		
MBO niveau 2	8	29%	6	29%	8	42%
MBO niveau 3	2	7%	5	24%	3	16%
MBO niveau 4	7	25%			2	11%
VO-havo (na vmbo)	1	4%			1	5%
VO-vmbo tl			1	5%		
Reguliere arbeidsplaats	5	18%	3	14%	4	21%
Beschut werk			2	10%	1	5%
Dagbesteding	2	7%	3	14%		
Onbekend	2	7%				
Totaal	28	100%	21	100%	19	100%
	Aantal einduitstromers 2023-2024					%
onder	1					5 %
op	17					90 %
boven	1					5 %
onbekend	0					0 %

ANALYSE EINDUITSTROOM

Schooljaar 2023-2024

De ambitie, dat minimaal 75% van de leerlingen op onze school aan het eind van de schoolloopbaan uitstroomt op het niveau zoals vermeld staat in het OPP bij aanvang van het schooljaar, is in schooljaar 2023-2024 ruimschoots behaald (90%). De Inspectie van het onderwijs houdt als norm tenminste 75% aan.

Om onze ambitie ook het komende schooljaar te behalen, borgen we de volgende maatregelen:

- We organiseren een terugkomdag, waarbij we het de oud-leerlingen gemakkelijk maken om de enquête in te vullen voor het ophalen van de voor de bestendinging benodigde gegevens.
- We bellen oud-leerlingen en hun ouders na. Dit is een vast onderdeel van de tijdslijn kwaliteitszorg van onze school geworden.

Informatie over tussentijdse uitstroom

In onderstaande tabel kunt u zien hoeveel leerlingen er tussentijds zijn uitgestroomd.

Tabel tussentijdse uitstroom

	2021-2022		2022-2023		2023-2024	
VSO arbeid/praktijkgericht					1	17%
Pro regulier	3	30%	2	40%	1	17%
Cluster 3 of 4 onderwijs	3	30%	1	20%		
Vmbo regulier	2	20%	1	20%		
MBO niveau 1	1	10%			3	50%
MBO niveau 2						
Dagbesteding	1	10%			1	17%
Buitenland						
Onbekend (in proces)	1	10%	1	20%		
Totaal	10	100%	5	100%	6	100%

Bij de leerlingen die tussentijds zijn uitgestroomd, bleek de dr. J. De graafschool om uiteenlopende redenen niet de best passende plek. Samen met de leerling, zijn ouders/verzorgers en eventuele andere betrokkenen, hebben we een beter passende plek gezocht voor de betreffende leerlingen.

Informatie over vervolgsucces

De Inspectie van onderwijs vraagt jaarlijks van scholen om te rapporteren over de einduitstroom van leerlingen in relatie met een eerder gesteld ontwikkelingsperspectief. Ook vraagt de Inspectie naar de bestendinging van het uitstroomniveau van oud-leerlingen, die meer dan een schooljaar van school zijn. Daarmee wordt nagegaan hoe goed een school het ontwikkelingsniveau van een leerling inschat en waar hun inspanningen toe hebben geleid.

Kentalis heeft op het gebied van bestendigungsopbrengsten de volgende ambities voor het VSO:

1. 75% van de uitgestroomde leerlingen functioneert na 2 jaar naar verwachting in de vervolgscholing (zoals geformuleerd in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)).
2. 75% van de uitgestroomde leerlingen is, passend bij de mogelijkheden, in staat om te gaan met de

gevolgen van de beperking.

Bestendinging einduitstroom VSO		
Einduitstroom VSO schooljaar 2021-2022	Bestendinging in schooljaar 2022-2023	In %
Totaal aantal uitgestroomde leerlingen	28	100%
Aantal leerlingen dat zich op 1 oktober nog op hetzelfde uitstroombestemmingsniveau bevindt	23	81%
Aantal leerlingen dat zich op 1 oktober niet meer op hetzelfde uitstroombestemmingsniveau bevindt	5	19%
*waarvan 1 leerling boven up en 5 leerlingen onder up.		
Response rate alle leerlingen (tussentijds en uitstroom)	100%	

Over alle leerlingen die zijn uitgestroomd in schooljaar 2021-2022 wordt in schooljaar 2022-2023 aangegeven door de ouders dat zij volgens verwachting of zelfs beter omgaan met de gevolgen van hun beperking. Juist voor leerlingen die uitstromen is het van belang dat ze zicht hebben op hun competenties en beperkingen en daar passend mee om kunnen gaan.

Het aanbod van Dr. J. de Graafschool sluit kennelijk goed aan op de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen. Dit kan ook gezien worden als een onderdeel van persoonvorming en draagt bij aan het succesvol, gelukkig en volwaardig meedoen in de maatschappij.

We gaan verder met Spraakwaterval. Dit lijkt goed aan te sluiten bij de specifieke onderwijsbehoeften die onze leerlingen op sociaal-emotioneel en communicatief vlak hebben.

Samengevat kunnen we zeggen dat we beide Kentalisambities op het gebied van de bestendigheidsopbrengsten hebben behaald.

Tevredenheids- en ervaringenonderzoeken

Leerlingen ervaringenonderzoek

In juli 2022 heeft het laatste leerlingentevredenheidsonderzoek plaatsgevonden. De leerlingen geven de school het eindcijfer 6.7.

De leerlingen geven aan tevreden te zijn over hoe er met hen wordt omgegaan. De docenten geven duidelijk aan wat er van hen wordt verwacht in zowel het gedrag als in het leren. De leerlingen geven aan dat de lesstof goed wordt uitgelegd. Daarnaast geven leerlingen aan dat hun mening ertoe doet: zij ervaren genoeg ruimte om aan te geven wat zij belangrijk vinden.

Als aandachtspunt komt naar voren dat de leerlingen weinig invloed ervaren op wat er geleerd wordt. Ook geven de leerlingen aan dat er weinig afwisseling is in werkvormen en weinig feedback wordt gegeven op het lesdoel. Met betrekking tot de school geven de leerlingen aan dat de school er verzorger en netter uit

zou kunnen zien.

In het afgelopen schooljaar is er aan veel van de bovenstaande punten gewerkt. De uitkomsten van de teamscan op de didactische vaardigheden kwamen overeen met de bevindingen van de leerlingen. Er is via de verbetergroepen aandacht geweest voor de didactische vaardigheden van de docenten op het gebied van activerende werkvormen en het geven van feedback. Hier is een groei in vaardigheden zichtbaar. Ook heeft in de zomervakantie van 2022 de inrichting van de aula een update gekregen naar aanleiding van de input van de leerlingen.

Ouderervaringen onderzoek

In juli 2024 heeft het meest recente Kentalis onderzoek *Ouderervaringen* plaatsgevonden. De ouders/verzorgers geven de dr J. de Graafschool het cijfer 8,4 (in de vorige meting van 2020 was dit een 6,9). Opgemerkt moet worden dat de respons van ouders/verzorgers erg laag was, namelijk 13% (10 van de 75 respondenten hebben het onderzoek ingevuld).

Alle onderdelen worden als voldoende beoordeeld. 85% van de vragen wordt ingevuld als zijnde goed of zeer goed. De laagste score (die nog steeds voldoende is) wordt behaald op de informatievoorziening vanuit school. We gaan hierover met ouders van de LMR in gesprek hoe we dit kunnen verbeteren en zullen de verwachtingen ten aanzien van de communicatie op de startouderavond met ouders bespreken.

Medewerker tevredenheidsonderzoek

Elke vier jaar worden er medewerker tevredenheid onderzoeken binnen Kentalis afgenomen. Het meest recente onderzoek dateert van maart 2023. De respons gemiddeld te noemen; 52% van het personeel heeft de vragenlijst ingevuld. Als positieve punten werden benoemd het voldoende steun krijgen bij veranderingen, tijdig geïnformeerd worden over komende veranderingen, uitgedaagd voelen om je te blijven ontwikkelen, kans te krijgen over het leren van elkaar. Dit is een flinke ontwikkeling want eerder werd met name het ondersteunen bij veranderingen en het tijdig informeren als onvoldoende gescoord.

Als verbeterpunten valt op dat Kentalis als organisatie door medewerkers overwegend als minder positief wordt ervaren. Met name de 'ondersteuning' vanuit de ondersteunende diensten en de waardering vanuit Kentalis als werkgever zijn beneden het gemiddelde. Ook blijft het voor professionals een aandachtspunt om vanuit het leerlingperspectief te blijven denken, belangrijk dus om de slogan 'wat heeft de leerling eraan' scherp te houden.

In de onderwijsaudit uitgevoerd op 14 november 2022 gaven alle teamleden waarmee gesproken is aan dat er duidelijk een nieuwe wind waait: rollen en taken zijn duidelijk en collega's worden aangesproken als zij niet handelen conform rollen, taken en afspraken. Ook is er duidelijk meer samenwerking, bijvoorbeeld binnen de verbeterteams die wekelijks werken met behulp van de verbeterborden.

Audit of inspectie

Op de Kentalis Dr. J. de Graafschool is de afgelopen jaren sprake geweest van kwaliteitsontwikkeling. De auditoren merken, in november 2021, op dat de school stappen in de goede richting zet. Zij stellen dat de directie een heldere lijn heeft uitgezet en laat zien deze lijn te volgen. Daarnaast geeft zij heldere kaders en spreekt het team daar op aan. Het team geeft aan dat de rollen en taken helder zijn en de directie en de staf hier ook daadwerkelijk op sturen.

Uit het inspectiebezoek dat heeft plaatsgevonden in oktober 2022 is deze stijgende lijn eveneens

waarneembaar geweest. De inspectie stelt dat: 'het team van het Kentalis Dr. J. de Graafschool een buitengewone prestatie heeft geleverd.' Ook stelt zij dat: 'Het verbetertraject heeft geleid tot een professionele kwaliteitscultuur in de school waarin medewerkers wekelijks met en van elkaar leren. Er is een structuur opgezet voor kwaliteitszorg en er is focus aangebracht in de onderwijsontwikkeling. De kwaliteit van de lessen is op orde, net als die van het onderwijsaanbod.'

Op 25 september 2023 heeft de inspectie een herstelonderzoek gedaan. Hieruit volgt de conclusie dat de onderwijskwaliteit voldoet aan de gestelde normen. Het zicht op de ontwikkeling van leerlingen is verbeterd evenals de leerlingbegeleiding. Er is een sluitende lijn tussen de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen zoals die is beschreven in het OPP en de manier van werken in de klas. Ook is het curriculumbewustzijn gegroeid bij docenten en zijn docenten hierdoor beter in staat om om te gaan met verschillen. De huidige werkwijze wordt verder doorgezet. Er zijn geen herstelopdrachten.

Maatregelen

Alle bovenstaande resultaten zijn geanalyseerd. De leeropbrengsten van de school en de opbrengsten van sociale veiligheid zijn eerder al beschreven. Tevens zijn er maatregelen opgesteld indien dit noodzakelijk was.

Nieuwe maatregelen worden op deze pagina weergegeven. Enkele maatregelen van vorig jaar vragen nog om borging, zodat deze structuren goed ingebed kunnen worden in de organisatie.

Borging van recente maatregelen

- Leren met en van elkaar (verbetercultuur vasthouden in bordgroepen). We ontwikkelen vanuit de wens om met elkaar beter te worden. Dit doen we vanuit een open en nieuwsgierige houding.
- Op weg naar inclusiever onderwijs: we blijven investeren in een intensievere samenwerking met onze reguliere partner. We voeren gesprekken met de nieuwe schoolleiding van het Montessori Vaklyceum om te onderzoeken hoe we intensiever kunnen gaan samenwerken.
- De visieontwikkeling en profilering van de school zijn doorleefd en worden uitgedragen. De visie van de Dr. J. de Graafschool is duidelijk herkenbaar in de school.
- Didactisch handelen verder verbeteren: we houden hierbij de 5 interactiestappen voor leren vast.
- Aanbod: vormen van een aansluitend en samenhangend TOS curriculum

Nieuwe maatregelen

1. Het taalbeleid wordt herzien, waarbij gebruik wordt gemaakt van wetenschappelijke inzichten over welke inzet goed werkt bij leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis.
2. Het stagebeleid voor praktijkonderwijs en vmbo wordt herzien. Dit doen we in samenwerking met de symbiosescholen voor praktijkonderwijs (de Bolster) en het vmbo (Montessori vaklyceum).

Ouders en school

Informatie en contacten ouders

Het is belangrijk dat ouders/verzorgers goed op de hoogte zijn van de gang van zaken op school en die van hun eigen zoon/dochter/zorgkind in het bijzonder. Daarom kiest de Dr. J. de Graafschool ervoor ouders/verzorgers breed te informeren en te betrekken bij zaken die op school spelen. De school is echter ook afhankelijk van de informatie van ouders/verzorgers.

Ouderavonden

Ouderavonden worden zowel per klas als per thema georganiseerd (eventueel ook online). Ouders/verzorgers krijgen hiervoor ruim van te voren een uitnodiging. Deze staan ook vermeld op de informatiekaart. Ouders/verzorgers van nieuwe leerlingen worden al voor de start van het nieuwe schooljaar uitgenodigd voor een voorlichtingsbijeenkomst. De uitnodiging voor een ouderavond betreft een gezamenlijk gesprek voor beide ouders/verzorgers, ook indien ouders/verzorgers gescheiden zijn.

Rapportbespreking en zicht op cijfers

Twee keer per jaar ontvangen leerlingen een rapport (onderbouw vmbo en uitstroom arbeid). De bovenbouw van het vmbo volgt de structuur van het PTA. Dit houdt in dat er in jaar 3 in totaal drie rapportperiodes zijn en in jaar 4 twee.

Ouders/verzorgers en leerlingen kunnen cijfers te allen tijde inzien via het leerlingvolgsysteem (Somtoday). Binnen 2 weken na toetsafname moet een cijfer zijn ingevoerd.

De ontwikkeling van leerlingen wordt met leerlingen en ouders/verzorgers in elk geval besproken in januari en in juni. Tijdens deze gesprekken komt ook het verloop van het ontwikkelingsperspectief aan de orde. In november en in april informeert de mentor de ouders/verzorgers tussentijds over de ontwikkeling van de leerling. In december en in de laatste maand van het schooljaar krijgen de leerlingen van de onderbouw hun rapport mee. De PTA's voor de bovenbouw VMBO zijn te vinden Somtoday.

Ouderbetrokkenheid

Wij willen vanaf de start van samenwerking bouwen aan een goede relatie. Gedurende het jaar hebben de mentoren via de mail of telefoon zeer intensief contact met ouders/verzorgers, waarbij overlegd wordt over ontwikkelingen, aanpak, enz. Ook bij de richting-keuze van onze leerlingen zijn ouders/verzorgers intensief betrokken. Ze denken en praten mee en zoeken samen met de school naar geschikte stageplaatsen. In ieder geval één keer per jaar hebben wij een gesprek met alle ouders/verzorgers over de totale ontwikkeling.

In de medezeggenschapsraad praten ouders/verzorgers mee over de ontwikkelingen van de school.

Ouders/verzorgers ontvangen gemiddeld vijf keer per jaar een nieuwsbrief, waardoor ze goed op de hoogte zijn van zaken die spelen of gaan spelen. Verder organiseren wij regelmatig ouderavonden rond thema's. Ouders/verzorgers zijn betrokken bij de school, de school is betrokken bij ouders/verzorgers. Daar streven we naar. We willen graag dat we informatie delen en hetzelfde doel hebben: de ontwikkeling van uw zoon/dochter/zorgkind. We bespreken regelmatig met u wat en hoe uw kind thuis en op school leert en hoe

we het leerproces kunnen ondersteunen. Ook ouderparticipatie vinden we belangrijk: dit betekent dat ouders/verzorgers de school ondersteunen bij activiteiten. U bent van harte welkom als u hier ideeën over heeft.

Gescheiden ouders

Ten behoeve van de informatievoorziening voor gescheiden ouders is een protocol opgesteld. Indien de ouders van een leerling gescheiden zijn, is het belangrijk dat er duidelijkheid is over de manier waarop de communicatie en consultatie over de vorderingen van de leerling verloopt. De school heeft daarom een protocol ontwikkeld hoe het met deze regels omgaat.

De school volgt de wettelijke regels met betrekking tot de informatieplicht voor gescheiden ouders. Dat betekent dat de school ervan uitgaat dat ouders die beiden het ouderlijk gezag verkregen hebben elkaar informeren met betrekking tot zaken rondom hun zoon/dochter/zorgkind. Beide ouders zijn dan ook gezamenlijk welkom bij de ouderavonden. Verdere informatie vindt u in het protocol dat via de administratie van de school te verkrijgen is.

Schoolapps: somtoday en socialschools

Via het beveiligde platform Social Schools <https://www.socialschools.nl/inloggen> deelt de school belangrijke algemene informatie zoals afwezigheid van docenten, activiteiten etc. met ouders/verzorgers.

Informatie over lessen, lestijdwijzigingen, huiswerk etc. zijn te vinden via Somtoday.

Om toegang te krijgen tot Social Schools en/of Somtoday krijgt u een toestemmingsformulier. Wanneer dit ingevuld is, wordt u via uw persoonlijke e-mailadres uitgenodigd om een account aan te maken. Eenmaal aangemeld ontvangt u automatisch de berichten vanuit school.

Uiteraard gaat de app niet het persoonlijke contact vervangen en persoonlijke informatie over uw kind zullen we bij voorkeur persoonlijk met u blijven delen.

Schoolverlaters

Als school monitoren we gericht of leerlingen nog op de juiste plek zitten. Dit doen we structureel 3 keer per jaar: 2 keer tijdens de groepsbespreking met de mentoren en docenten en 1 x in de overgangsvergadering. Daarnaast volgen onze (vak)docenten de leerlingen nauwgezet en informeren zij de mentor als de leerling niet op koers is en als zij andere zorgen over de leerling hebben. De mentor onderhoudt contact met het thuisfront.

Als het nodig is, bespreken we leerlingen binnen de ondersteuningsstructuur van de school. Op het moment dat de leerroute of het uitstroomperspectief van een leerling aangepast moet worden, bespreken we dat in de CvL (Commissie van Leerlingen). De CvL komt eens per 6 weken bijeen om leerlingen te bespreken. De CvL kan besluiten dat een leerling tussentijds uitstroomt. Daar kunnen verschillende oorzaken aan ten grondslag liggen. Het aanbod van onze school sluit bijvoorbeeld niet langer aan op de onderwijsbehoeften van de leerling.

Indien een leerling tussentijds gaat uitstromen, dan wordt in overleg met de ouder(s)/verzorger(s) gekeken naar de best passende plek voor de leerling.

Wanneer een leerling zijn/haar diploma haalt op de Dr. J. de Graafschool gaan we samen op zoek naar een passende vervolgplek. Voor de leerstroom Arbeid volgt uitstroom naar werk. Bij vervolgonderwijs is dat meestal een mbo-opleiding in de eigen omgeving van de leerling. Bij het maken van een overstap wordt gekeken of de leerling nog recht (en behoefte) heeft op een ondersteuningsarrangement. Dit ondersteuningsarrangement wordt door de Commissie van Onderzoek (CvO) afgegeven.

Om een goede keuze te kunnen maken, houden de intern begeleiders (ib'ers) en decanen nauw contact met de Ambulante Diensten van Kentalis Friesland, Groningen en Drenthe. De Ambulante Dienst geeft één keer per schooljaar een voorlichting aan de leerlingen van klas 4 over de overstap naar het regulier onderwijs en wat de Ambulante Dienst daarbij kan betekenen. Aan het eind van het schooljaar zorgen de mentoren en de decaan voor een warme overdracht naar de Ambulante Dienst.

Vrijwillige ouderbijdrage

Elk schooljaar organiseren we leuke en leerzame activiteiten, op school en daarbuiten. Voor die activiteiten krijgen we geen geld van de overheid. Wij vragen van ouders/verzorgers geen structurele ouderbijdrage voor deze schoolactiviteiten die onderdeel vormen van het onderwijs.

Voor schoolkampen en buitenlandreizen kunnen we wel een vrijwillige ouderbijdrage vragen. Deze activiteiten kunnen vaak alleen doorgaan als ouders/verzorgers bijdragen in de kosten. Natuurlijk mag uw kind altijd meegaan, ook als de bijdrage niet is betaald.

Kosten werkweek

De kosten voor de werkweek in de onderbouw bedragen € 110. De kosten voor de buitenlandse reis voor de bovenbouwleerlingen bedragen € 375. We hebben geen annuleringsverzekering afgesloten, dat houdt in dat u geen teruggave van uw bijdrage krijgt indien er sprake is van afzegging.

Voor sommige ouders/verzorgers is dit een flink bedrag. U kunt in dat geval uw gemeente vragen of zij een regeling hebben die kan tegemoetkomen in de kosten. Er kan geen sprake zijn van uitsluiting. Als u dit niet kunt betalen gaan we samen op zoek naar een oplossing.

De medezeggenschapsraad van de Kentalis Dr. J. de Graafschool is akkoord gegaan met het bedrag voor de werkweek.

Klacht of compliment

We horen het graag als u een klacht hebt of bezwaar wilt indienen. We willen dit graag snel én samen oplossen. Zo kunnen we onze zorg en ons onderwijs verbeteren. Er zijn verschillende manieren om uw klacht aan ons kenbaar maken.

Wat kunt u doen als u een klacht heeft?

- Neem contact op met de betrokken medewerker. Probeer het probleem samen op te lossen.
- Lukt het niet om het probleem samen op te lossen, ga dan naar de directeur van de school.
- Vraag eventueel om advies en ondersteuning van de klachtenfunctionaris

Voor uitgebreidere informatie verwijzen we naar de klachtenregeling van Kentalis:

<https://www.kentalis.nl/klacht>

Telefoonbeleid

Op de Dr. J. de Graafschool hanteren we de regel dat devices zoals smartphones, iPads en smartwatches tijdens de schooluren in de kluis of thuis worden opgeborgen.

[Dit beleid](#) is opgesteld om leerlingen aan te moedigen met elkaar te communiceren en om sociaal contact te bevorderen. De school is een oefenplek voor sociale vaardigheden die later nodig zijn om succesvol deel te nemen aan de maatschappij. Door het gebruik van devices te beperken in de vrije ruimtes, geven we hen de ruimte en de uitdaging om echte gesprekken aan te gaan, elkaar beter te leren kennen en sociale activiteiten te ondernemen. Door hier bewust meer oefenruimte in te creëren kunnen deze vaardigheden beter ontwikkeld worden. We geloven dat dit bijdraagt aan het welzijn en de persoonlijke ontwikkeling van onze leerlingen, zowel nu als in de toekomst.

Bij het verlaten van de school (bijvoorbeeld om naar het symbioseonderwijs te gaan) kunnen de leerlingen de devices meenemen.

Lokale medezeggenschap op locatie

We vinden uw mening belangrijk. Daarom kunnen ouders/verzorgers meepraten en meebeslissen. Elke school heeft een locatiemedezeggenschapsraad (LMR), soms samen met andere scholen. Deze raad vertegenwoordigt de belangen van ouders/verzorgers, leerlingen en medewerkers. Bij beleidsbeslissingen vragen wij de LMR om advies of instemming. Tijdens openbare vergaderingen, waar beleidsonderwerpen aan de orde komen, kan de raad ook onderwerpen aandragen, advies inwinnen bij de achterban en om extra informatie vragen.

Dit zijn de leden van de raad:

Personeelsgeleding:

- Elianne Meiland; secretaris
- Wietse Swart; voorzitter
- Vacature

Oudergeleding:

- Sarah Hakkennes
- Annelies Visser
- Vacature

De LMR buigt zich vooral over vragen die voor meerdere ouders/verzorgers belangrijk zijn. Het kan voorkomen dat het LMR-lid u doorverwijst naar de docent of directeur, bijvoorbeeld als het gaat om een lessituatie of resultaten.

De LMR vergadert 6 tot 8 keer per jaar. Het is ook mogelijk om digitaal deel te nemen. De leden van de LMR zijn te bereiken via LMR-DGS@kentalis.nl.

Interne vertrouwenspersonen en anti-pestcoördinator

Onze leerlingen kunnen alles met de vertrouwenspersoon bespreken. Bijvoorbeeld als zij iets niet willen of

durven bespreken met hun docent. Het kan ook gaan over ongewenst of grensoverschrijdend gedrag, maar het kan ook gaan over andere (vervelende) gevoelens. Het heeft natuurlijk onze voorkeur dat gevoelens van onvrede eerst besproken worden met de direct betrokkenen, maar dit kan soms moeilijk zijn.

De vertrouwenspersoon van onze school is docent Aafke Renken (a.renken@kentalis.nl).

De anti-pestcoördinator is in het bijzonder het aanspreekpunt bij peestsituaties en is tevens verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid bij ons op school.

Onze anti-pestcoördinator is John Venema (j.venema@kentalis.nl)

De aandachtsfunctionaris relaties, intimiteit en seksualiteit (RIS) maakt een plan van aanpak voor de implementatie van het Kentalis RIS beleid op de Dr. J. de Graafschool en ondersteunt medewerkers bij de implementatie en uitvoering hiervan. Tevens is zij inzetbaar als vraagbaak voor medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers over RIS.

De aandachtsfunctionaris RIS is Anne Tellegen (a.tellegen@kentalis.nl)

Ouderraad (klankbordgroep)

Op de school werken we met klankbordgroepen op basis van actuele thema's. Ouders kunnen zich hieraan verbinden op eigen interessegebieden en binnen een afgebakende tijd. We vragen aan ouders bij (online) ouderavonden wie op welke onderdelen mee zou willen denken.

Praktische informatie

Schooltijden

Schooltijden voor de dr. J. de Graafschool

Alle leerlingen in het praktijkonderwijs en in jaar 1 en 2 van het vmbo volgen de volgende structuur van hun lesdagen. De jaren 3 en 4 van het vmbo hebben een combinatie van lessen van de dr. J. de Graafschool en het Montessori Vaklyceum, hierdoor kunnen er afwijkende schooltijden zijn ten opzichte van de Dr. J. de Graafschool (het Montessori Vaklyceum geeft namelijk tot later les).

Lesuur	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
1	08.15	08.15	08.15	08.15	08.15
2	09.00	09.00	09.00	09.00	09.00
3	09.45	09.45	09.45	09.45	09.45
Pauze	10.30	10.30	10.30	10.30	10.30
4	10.45	10.45	10.45	10.45	10.45
5	11.30	11.30	11.30-12.15	11.30	11.30
6	12.15	12.15		12.15	12.15
Pauze	13.00	13.00		13.00	13.00
7	13.30	13.30		13.30	13.30
8	14.15-15.00	14.15-15.00		14.15-15.00	14.15-15.00

De 3e en 4e jaars VMBO leerlingen volgen symbioseonderwijs op het Montessori Vaklyceum:

Het basisrooster van uw zoon of dochter staat in Somtoday op de eerste lesdag van het schooljaar. Het gebeurt regelmatig dat we er roosters veranderen. Dit actuele rooster kunt u vinden in Somtoday.

Lestijden Montessori Vaklyceum

lesuur	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
1	08:30 - 09:20	08:30 - 09:20	08:30 - 09:20	08:30 - 09:20	08:30 - 09:20
2	09:20 - 10:10	09:20 - 10:10	09:20 - 10:10	09:20 - 10:10	09:20 - 10:10
pauze	10:10 - 10:30	10:10 - 10:30	10:10 - 10:30	10:10 - 10:30	10:10 - 10:30
3	10:30 - 11:20	10:30 - 11:20	10:30 - 11:20	10:30 - 11:20	10:30 - 11:20

4	11:20 - 12:10	11:20 - 12:10	11:20 - 12:10	11:20 - 12:10	11:20 - 12:10
pauze	12:10 - 12:40	12:10 - 12:40	12:10 - 12:40	12:10 - 12:40	12:10 - 12:40
5	12:40 - 13:30	12:40 - 13:30	12:40 - 13:30	12:40 - 13:30	12:40 - 13:30
6	13:30 - 14:20	13:30 - 14:20	13:30 - 14:20	13:30 - 14:20	13:30 - 14:20
pauze	14:20 - 14:35	14:20 - 14:35	14:20 - 14:35	14:20 - 14:35	14:20 - 14:35
7	14:35 - 15:25	14:35 - 15:25	14:35 - 15:25	14:35 - 15:25	14:35 - 15:25
8	15:25 - 16:15	15:25 - 16:15	15:25 - 16:15	15:25 - 16:15	15:25 - 16:15

Vakantie en activiteitenrooster

Wij stellen de schoolvakanties en lesvrije dagen ruim van te voren vast en houden hierbij rekening met de vastgestelde landelijke vakanties.

Eerste schooldag leerlingen: maandag 25 augustus 2025

Meer informatie vindt u in de [informatiekaart](#)

Vakanties en vrije dagen

Schooljaar 2025-2026

Eerste schooldag leerlingen 12:15 vrij	Maandag 25 augustus 2025
Studiedag, leerlingen vrij*	Donderdag 9 oktober 2025
Herfstvakantie	20 t/m/ 24 oktober 2025
Lesvrije dag, leerlingen vrij*	Donderdag 06 november 2025
TOS symposium, leerlingen vrij*	Vrijdag 07 november 2025
Studiedag, leerlingen vrij*	Woensdag 10 december 2025

Groepsbespreking, leerlingen vrij *	Donderdag 11 december 2025
Leerlingen 12.15 uur vrij	Vrijdag 19 december 2025
Kerstvakantie	22 december 2025 t/m 2 januari 2026
Studiedag, leerlingen vrij *	Dinsdag 20 januari 2026
Voorjaarsvakantie	23 februari t/m 27 februari 2026
Suikerfeest, leerlingen vrij*	Vrijdag 20 maart 2026
Tweede paasdag	Maandag 06 april 2026
Studiedag, leerlingen vrij*	Dinsdag 07 april 2026
Meivakantie	27 april 2026 t/m 5 mei 2026
Hemelvaartsdag	Donderdag 14 mei 2026
Lesvrije dag, leerlingen vrij *	Vrijdag 15 mei 2026
Tweede pinksterdag	Maandag 25 mei 2026
Studiedag, leerlingen vrij*	Maandag 1 juni 2026
Groepsbespreking, leerlingen vrij*	Dinsdag 2 juni 2026
Leerlingen 12:15 vrij	Vrijdag 3 juli 2026
Zomervakantie	6 juli t/m 14 augustus

** let op: de lessen op de symbioseschool gaan wel gewoon door! Indien er een (les)vrije dag/studiedag op de symbioseschool is, wordt uw zoon/dochter wel op de Dr. J. de Graafschool verwacht om lessen te volgen.*

Ziek melden

Is uw kind ziek? Geef dit dan uiterlijk voor 08.15 uur 's ochtends via Social Schools door aan de school. Gaat uw kind met de taxi naar school? Meld uw kind dan ook ziek bij de vervoerder. Is uw kind, zonder bericht van u, om 9.15 uur niet op school, dan nemen we voor de zekerheid contact met u op.

Indien Social Schools niet beschikbaar is dan kunt u voor het ziekmelden de administratie e-mailen: infodegraafschool@kentalis.nl.

Om een goed overzicht te houden op de aanwezigheid van onze leerlingen vragen wij u uw kind ook weer beter te melden via Social Schools.

Is uw kind ziek op een stagedag? Geef dit dan 's ochtends tussen 08:00 en 08:15 uur door aan de school en aan het stagebedrijf. De contactgegevens van het stagebedrijf staan vermeld in het stagecontract.

Volgt uw kind ook onderwijs op onze symbioseschool dan is het belangrijk dat u uw kind daar ook afmeldt.

Verlof

Verzoeken voor afwezigheid wegens een andere reden dienen ruim van te voren ingediend te worden via SocialSchools ter accordering van de directie. Alleen met een akkoord van de directie wordt verzuim als 'geoorloofd' aangemerkt.

Klik hier voor het [verzuimbeleid](#)

Mailadressen personeel

Naam	Roepnaam	Functie	e-mailadres
Beetsma	Erwin	docent	e.beetsma@kentalis.nl
Beuker	Hillary	administratief medewerker/ management assistent	h.beuker@kentalis.nl
Bruinenberg	Lysanne	docent/ voorzitter examencommissie	l.bruinenberg@kentalis.nl
Fiet	Lilette	docent	l.fiet@kentalis.nl
Jager	Judith	logopedist/ symbiosebegeleider	j.jager@kentalis.nl

Jong, de	Marion	intern begeleider/ dyslexiecoördinator/ lid examencommissie	mario.dejong@kentalis.nl
Kuindersma	Rozemarijn	logopedist	r.kuindersma@kentalis.nl
Luth	Eric	docent/ intern begeleider	e.luth@kentalis.nl
Meiland	Elianne	logopedist	e.vantveld@kentalis.nl
Overbeek	Carin	docent	c.overbeek@kentalis.nl
Peppelenbos	Roos	docent	r.peppelenbos@kentalis.nl
Poort	Anmar	directeur	a.poort@kentalis.nl
Post	Eric	directeur	e.post@kentalis.nl
Postma- Nieuwenhuis	Catriena	docent	ca.postma@kentalis.nl
Renken	Aafke	docent/ decaan/ lid examencommissie	a.renken@kentalis.nl
Riepma	Jorien	docent	j.riepma@kentalis.nl
Scholma	Evert	docent	e.scholma@kentalis.nl
Swart	Wietse	docent	w.swart@kentalis.nl
Tellegen	Anne	gedragkundige	a.tellegen@kentalis.nl
Veldhuizen	Evelien	gedragkundige	ev.veldhuizen@kentalis.nl
Venema	John	conciërge/ anti-pestcoördinator	j.venema@kentalis.nl
Visscher	Miranda	docent	m.visscher@kentalis.nl

Wegbrengen en ophalen

Leerlingen komen naar de Kentalis Dr. J. de Graafschool met de taxi of op eigen gelegenheid. Het regelen van het taxivervoer is de verantwoordelijkheid van ouder(s)/verzorger(s). Als de leerling ziek is, melden ouders dit bij het taxibedrijf.

Belangrijke informatie voor leerlingen

Adres veranderen

Als je verhuist of je telefoonnummer verandert, moeten je ouders/verzorgers dit doorgeven aan de school.

Adressen en telefoonnummers van symbiose scholen

- Het Montessori Vaklyceum (VMBO):

Vondellaan 83, Groningen 050 - 321 05 90

- Praktijkschool de Bolster:

Multatulistraat 91, Groningen 050-5250110

Alcohol en drugs

Je mag geen alcohol of drugs gebruiken op school. Als je dit toch doet:

- Word je voor een dag naar huis gestuurd.
- Spreken de directeur, je mentor en jij met elkaar.
- Worden je ouders/verzorgers gebeld. Deze regels gelden ook op schoolfeesten en uitjes.

Verzuim

Als je ziek bent, moeten je ouders/verzorgers je voor het eerste lesuur afmelden via Social Schools. Als je ziek naar huis gaat, vertel het dan eerst aan je mentor/docent of de conciërge. De conciërge belt je ouders/verzorgers en je mag pas naar huis als zij het goed vinden. Bij vaak ziek zijn kan de schoolarts of leerplechtambtenaar worden ingeschakeld.

Als je vaak zonder reden wegblijft (16 uur in 4 weken), moet de school dit melden bij de leerplechtambtenaar. Je moet de gemiste lessen inhalen en nieuwe afspraken maken voor proefwerken.

Bijzondere omstandigheden

Als je een dag niet naar school kunt vanwege een doktersbezoek of een speciale gebeurtenis (zoals een huwelijk of begrafenis), moeten je ouders/verzorgers dit van tevoren vragen aan de directie via Social Schools. Pas na toestemming van de directie mag je wegblijven.

Ongeoorloofd verzuim

Als je zonder geldige reden lessen mist of vaak te laat komt, belt de verzuimcoördinator met jou en je ouders/verzorgers. Je moet de gemiste uren dubbel inhalen op een vrije dag. Bij vaak verzuimen wordt de leerplechtambtenaar ingeschakeld.

Als je uit de les wordt gestuurd of spijbelt, belt de docent je ouders. Ook dan moet je de gemiste uren dubbel inhalen, liefst op dezelfde dag. Dit kan betekenen dat je niet met de taxi naar huis gaat. Je ouders moeten je dan ophalen of een taxi laten komen (de kosten zijn voor je ouders). Ons beleid is beschreven in het [Verzuimbeleid](#).

Te laat komen

Als je zonder geldige reden te laat komt, schrijft de docent dit op. Bij vaak te laat komen, bepaalt de verzuimcoördinator met de mentor en intern begeleider hoeveel uren je moet inhalen op een vrije dag. De leerplichtambtenaar wordt ingelicht bij veelvuldig verzuim.

Gezonde leefstijl

We willen dat je gezond eet. Daarom zijn chips, frisdrank en energydrank niet toegestaan op school. Als je deze toch meeneemt, moet je ze aan de conciërge geven en krijg je ze na schooltijd terug.

Roken

Roken is verboden in onze gebouwen en op het schoolterrein.

Schorsing

Bij herhaald pestgedrag, gebruik van alcohol en drugs of andere ernstige problemen kan de directeur je voor een of meer dagen naar huis sturen. Je ouders/verzorgers worden gebeld en na de schorsing volgt een gesprek op school met je ouders/verzorgers, de directeur en jou. Bij schorsing van meer dan een dag wordt de Inspectie van het Onderwijs geïnformeerd.

Tot slot

De directie kan in onverwachte situaties regels maken of beslissingen nemen die niet in deze regels staan.

Begrippen en afkorting

- AB'er – Ambulant Begeleider
- ADHD – Attention Deficit Hyperactivity Disorder
- ASS – Autisme Spectrum Stoornissen
- Bestendinging – geeft aan of een leerling zich in de vervolgsetting kan handhaven
- BOK – Bestendigingsonderzoek Kentalis
- Cito – toetst de didactische ontwikkeling van leerlingen
- CvL – Commissie van Leerlingenzorg
- CvO – Commissie van Onderzoek
- IB'er - Intern Begeleider
- IKAN - Ik en de ander vragenlijst (gaat bijvoorbeeld over sociale vaardigheden, jezelf kennen en afstemmen op de ander).
- Siméa – betekent 'elkaar verstaan', Siméa behartigt de belangen van organisaties en hun medewerkers, werkzaam in onderwijs, zorg, begeleiding en diagnostiek voor leerlingen met gehoor- en ernstige spraak-/taalmoeilijkheden
- LMR – Locatiemedezeggenschapsraad
- LOB – Loopbaan Ontwikkeling en Begeleiding
- OPP – Ontwikkelingsperspectiefplan
- SoVa – Training Sociale Vaardigheden
- TOS – Taalontwikkelingsstoornis